

Suomen Viron-instituutin toimintavuosi 2010

Johtajan katsaus

Suomen Viron-instituutti on perustettu 1991 kehittämään suomalais-virolaisia kulttuurisuhteita ja koulutusyhteistyötä, tiedottamaan Suomesta ja edistämään maiden välisiä yhteyksiä yhteiskunta- ja elinkeinoelämän eri aloilla. Toimintatavat ovat kahden vuosikymmenen kuluessa muuttuneet, kuten on ympäröivä yhteiskuntakin. Instituutin toiminnallinen rooli on yhä enemmän yhdistäjä ja verkostojen luoja; toimimme virolaisten ja suomalaisten toimijoiden yhdistäjänä.

Esimerkiksi ohjelmatuotannossa tämä näkyy selvänä muutoksena aiempaan. Ohjelma tehdään nyt yhteistyössä paikallisten järjestäjien kanssa, yhteistyössä hankitun rahoituksen avulla ja useimmiten myös yhteistyökumppaneitten tiloissa. Ohjelma näkyy siis yleisölle hieman eri muodossa kuin ennen. Silti instituutin ohjelmaa ei ole yhtään vähemmän, pikemminkin päinvastoin. Hyviä esimerkkejä ovat viime vuodelta monen hankerahoituskuvion onnistuminen ja ohjelmayhteistyö, kuten Runoajelu-festivaali, suomalainen teemaohjelma Tallinnan pimeiden öiden elokuvafestivaalilla sekä hanke, jossa suomenopettajat nostettiin kulttuurimatkailun avainhenkilöiksi.

Toimintavuonna 2010 ohjelmistosta löysi paikkansa myös sarjakuva. Suomessa jo paikkansa vakiinnuttanut kulttuurinala etsii ja löytää nyt tilaa Virossa – ja muuallakin Baltiassa. Suomalais-virolaisena yhteistyönä alkanut projekti laajeni heti ensimmäisenä vuonna myös Latviaan.

Instituutin tavoitteena on aina ammattimainen, ammattimaisen ja korkeatasoisen ajankohtaisen kulttuurin ja taiteen tuottaminen. Suomen Viron-instituutilla on historiallisista ja naapurillisista syistä tietty erityisasema ja on selvää, että maailman muuttuessakin Suomen ja Viron, suomalaisten ja virolaisten, erityissuhde ei katoa koskaan. Sen pohjalta ja sen eteen tehdään innostuneesti ja sitoutuneesti työtä joka vuosi.

Riitta Heinämaa

Johtaja

Hankkeet ja tapahtumat

Suomen Viron-instituutin toimintavuoden uudet avaukset, sarjakuvaohjelma FINEST ja Suomenopettajat kulttuurimatkailun avainhenkilöinä -hanke (kuva oikealla), toteutettiin kulttuuriviennin hankerahalla. Uutta oli myös Viron ja Latvian suomenopettajille järjestetty yhteinen seminaari Riassa.

Perinteistä ja odotettua ohjelmaa puolestaan edustivat mm. Aleksis Kiven päivän (kuvasarja alla) ja Suomen itsenäisyyspäivän vietto Tartossa.

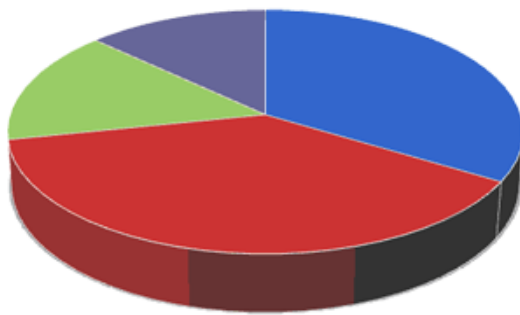
Suomen kielen Agricola-kilpailuun etsittiin osallistujia koko Virosta ja Runoajelu-festivaali levittyä nyt jo kolmeen maahan. Kirjallisuusyhteistyötä Suomen ja Viron välillä pedattiin kokoamalla yhteen kirjallisuusverkosto ja järjestämällä kääntäjäseminaari.

Instituutin toimipisteiden kävijämäärät olivat odotetusti pudonneet verrattuna aiempiin vuosiin, koska instituutin järjestämien tilaisuuksien painopiste siirtyi yhä enemmän ulos omista tiloista yhteistyökumppaneitten tiloihin. Tallinnan kävijämäärä oli vuonna 2010 vieraskirjan mukaan 1478 (kahtena edeltävänä vuonna kävijämäärät olivat 1791 ja 1731) ja Tarton kävijämäärä 1487 (kahtena edeltävänä vuonna kävijämäärät olivat 2041 ja 2031).

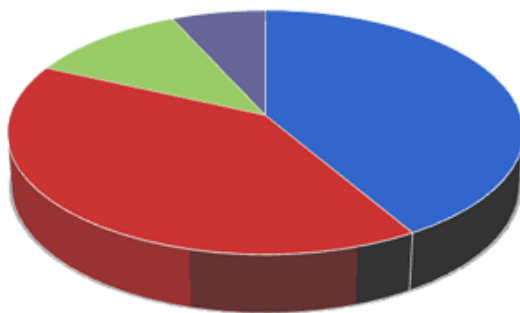
Alla graafisesti esitettynä toimintavuoden eri ohjelma-alueiden (kulttuurivälitys, kielisukulaisuus, kulttuurivienti ja asiantuntijuus) tapahtumien määrä, yleisön määrä sekä instituutin taloudellinen panostus:

Tapahtumien määrä

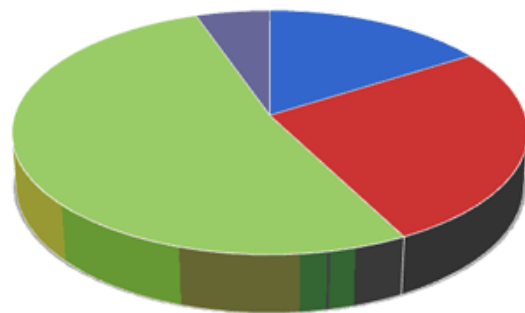

- Kulttuurivälitys
- Kielisukulaisuus
- Kulttuurivienti
- Asiantuntijuus

Yleisön määrä

Taloudellinen panostus

Liitteistä löytyvät ohjelmaesittelyt kaikista yllä mainituista ohjelmista sekä koko vuoden kattava ohjelmakalenteri.

Kuvat: Irma Saares ja Liisi Vaab

Kirjastotoiminta

Instituutin kirjastojen kehittämissuunnitelman teki Helsingin kaupunginkirjaston apulaisjohtaja Anna-Maria Soininvaara. Suunnittelutyön tueksi instituutissa koottiin laaja, instituutin kirjastojen nykytilaa kuvaava tietopaketti (lehtiluettelo, tilastot, kävijöiden rakenne, kirjaston käyttötarkoitus, kokoelmamäärä, luetteloinnin tila, nykyiset hankintalinjaukset ja hankintakanavat, myös lahjoitusväylät). Soininvaara tutustui instituutin kokoelmien lisäksi myös muihin kirjastoihin Tallinnassa ja Tartossa.

Suunnitelman mukaisesti instituutin kokoelmat yhdistetään yhteen toimipisteeseen: Tallinnan toimipisteeseen jää henkilökunnan käsikirjasto ja varsinainen kirjastotoiminta keskittyy Tarttoon. Instituutti solmi yhteistyösopimuksen Tarton yliopiston kirjaston kanssa, jonka seurauksena instituutti hankki luettelointilisenssin valtakunnalliseen Ester-kirjastojärjestelmään.

Vanhentuneen aineiston karsiminen aloitettiin. Karsintatyössä tukeuduttiin Suomalaisen kirjallisuuden seuran entisen kirjastojohtajan Henni Ilomäen asiantuntija-apuun.

Tallinnan toimipisteessä kirjastolainoja oli 207 (2009: 236, 2008:159) ja lainaajia yhteensä 46 (2009:78, 2008: 52). Tartossa kirjastolainoja oli 1994 (2009: 2276, 2008: 2115) ja lainaajia yhteensä 181 (2009: 210, 2008: 176). Pääosa lainaajista oli virolaisia. Kirjastoissa on keskitytty suomalaiseen kirjallisuuteen, eikä kokoelma sisällä ulkomaisen kirjallisuuden suomennoksia.

Toimintavuonna kirjastotoimintaan käytettiin 4.300 € (2009: 3.500 €, 2008: 3 600 €). Summasta vajaat 1.500 € käytettiin virolaisten lehtien ja -aikakauslehtien tilauksiin. Suomalaiset lehdet instituutti sai lahjoituksina.

Kiertonäyttelytoiminta

Toimintavuonna instituutilla oli liikkeellä yhteensä 16 kiertonäyttelyä, joista suurin osa oli valokuvanäyttelyitä. Niiden ohella tarjolla oli myös ns. matalan kynnyksen illustratiivisia näyttelyitä, kuten esimerkiksi postikortti-, kartta- ja julistenäyttelyitä. Lapsille tarjottiin monista eri elementeistä koostuvaa ”Muumi”-näyttelyä. Uusiin kiertonäyttelyihin lukeutui mm. sarjakuvanäyttely ”Vänrikki Stoolin Korkeajännitys. Suomen sota 1808 – 1809”.

Suosituimpia näyttelyitä olivat edellä mainittu Muumi-aiheinen näyttely (kuvat alla) ja Inge Löökin ”Mummit matkalla” -postikorttinäyttely, jotka kumpikin esiteltiin kymmenessä paikassa. Kolmanneksi suosituin Martta Wendelinin ”Ikuinen sunnuntai” -postikorttinäyttely oli esillä kahdeksassa paikassa.

Näyttelyiden kysyntään vaikuttavat mm. näyttelyn uutuusarvo, saatavuus ja kuljetuskustannukset. Suositun Muumi-näyttelyn on instituutin vanhin näyttely, joka koostettiin alun perin jo vuonna 1994 ja palautettiin tauon jälkeen täysin uudistettuna kiertoon vuonna 2008.

Liitteenä Suomen Viron-instituutin kiertonäyttelyt maakunnittain.

Kuva: Kärkla Linnaraamatukogu

TALOUS

Tulot ja menot

Vuonna 2010 säätiön toiminnan

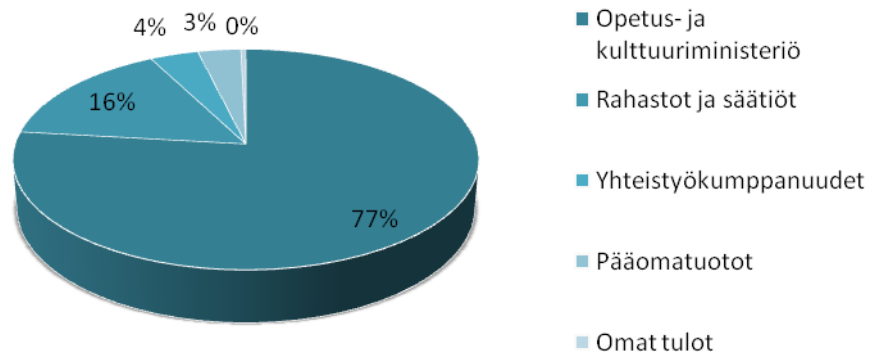
- tulot 436 895,77 € (edellisvuonna 399.702,97 €.)
- kulut 395.920,72 € (edellisvuonna 395.818,71 €)

Toimintavuonna Viron keskimääräinen inflaatio oli 3,0 % (edellisvuonna -0,1 % ja vuonna 2008 10,4 %).

Tuloista 349.000 € oli opetus- ja kulttuuriministeriöltä saatua toimintatukea. Instituutti panosti voimakkaasti ulkopuolisen rahoituksen hankintaan: noin 23 % kokonaisrahoituksesta koostui useista rahoituslähteistä, joista erityisesti opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämä hankerahoitus

kulttuurivientiin oli tärkeää instituutin uusille avauksille. Myös erilaiset kumppanuudet toivat merkittävän rahoituspanoksen ohjelmatoiminnalle. Liitteenä esitetään ne yhteistyökumppanit, jotka ovat osallistuneet ohjelmatoiminnan rahoitukseen.

Toiminnan rahoitus

Varallisuus

Omat varat ja varaukset vuoden lopussa 138.657,71 € (edellisenä vuonna 97 682,66 €). Tästä

- peruspääomaa 75.516,38 €
- käyttörahastoa 63.141,33 € (edellisenä vuonna 22.166,28 €)

Säätiön käyttörahasto palautettiin tasolle, joka varmistaa toiminnan jatkumisen häiriöittä myös odottamattomissa tilanteissa.

Instituutin laitekantaa inventoitiin ja uusiin investointeihin käytettiin 12.700 € korkotuloja.

Taloushallinto

Talousarvion rakenne uusittiin ja tilikarttaan tehtiin tarvittavat muutokset. Uudistuksessa jokainen ohjelma sai oman tilinumeron ja vastuuhenkilön. Talousohjesääntöä päivitettiin mm. taloudellisen toiminnan toimivalta- ja vastuusuhteiden osalta.

Säätiön tilintarkastajina toimivat Markku Koskela (KHT) ja Riku Kärnä (KHT) sekä varatilintarkastajina Mauri Savinainen (KHT) ja Timo Ihamäki (KHT).

Sisäinen viestintä

Tiedonkulun parantamiseksi Tallinnan ja Tarton toimipisteiden välillä aloitettiin viikoittaiset joukkopalaverit puhelimitse, ns. Skype-kokoukset. Lisäksi instituutti alkoi käyttää sähköistä kalenteria. Toimintavuonna henkilökunta tapasi usein: ohjelmistoon liittyvien suunnittelukokousten lisäksi teimme luovaan talouteen keskittyneen opintomatkan Helsinkiin ja maakuntamatkan Võruun. Instituutin johtaja työskenteli kuukausittain myös Tartossa.

Tiedotustoiminta

Instituutti tiedotti kaikista tapahtumistaan kotisivuillaan, lähetti lehdistötiedotteita ja ylläpiti suoria suhteita kulttuuritoimituksiin. Lisäksi instituutti lähetti tietoa yhteistyökumppaneilleen ja heidän verkostoilleen, sekä käytti aktiivisesti omia ja muiden kulttuuritoimijoiden sähköpostilistoja.

Instituutin kotisivuilla oli toimintavuonna n. 32.000 eri kävijää ja lähes 46.000 käyntiä.

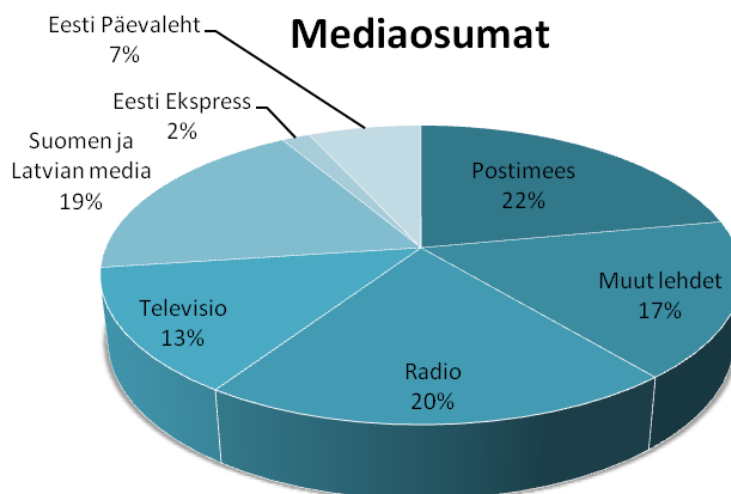
Maksettua ilmoitustilaa instituutti osti ainoastaan näyttelyiden markkinointiin.

Liitteenä lisätietoa viestinnän käytännöistä ja toimintaympäristöstä.

Medianäkyvyys

Instituutin ohjelma keräsi yli 60 mediaosumaa Viron televisiossa, lehdistössä ja radiossa.

Eniten medianäkyvyyttä keräsivät laajimmat ohjelmakokonaisuudet sarjakuvaohjelma ja Runoajelufestivaali, sekä Suomen itsenäisyyspäivän vietto Tartossa. Suomen media noteerasi ainoastaan instituutin laatiman uutisen suomenkielen opetuksesta B-kielenä.

Yhteydenotot & tunnettuus

Instituutin vetovoimaa yhteistyökumppanina ja asiantuntijana arvioitiin mm. instituuttiin saapuvia kyselyitä tarkastelemalla. Kyselyjen valossa instituutti nähtiin kulttuurialan vaikuttajana, jonka osaamiseen, tietojen tasoon ja kontaktiverkostoon luotettiin. Kyselyjen määrään vaikuttanee myös se, etteivät MEK ja Finpro toimi enää Virossa.

Yleisö kääntyy instituutin puoleen säännöllisesti erilaisen neuvonnan tarpeessa. Yhteydenotot tulivat lähinnä virolaisilta ja asiat liittyivät pääosin

- instituutin tulevaan ohjelmistoon
- suomen kielen kursseihin ja kielen täydennyskoulutukseen
- työ- ja harjoittelupaikan hankkimiseen
- opiskeluun Suomessa
- kieli-, käännös- ja tulkkaamistarpeisiin
- suomalaiskontaktien löytämiseen Virossa, myös kaupallisissa tarkoituksissa.

Suomalainen ja virolainen media ottivat instituuttiin yhteyttä, kun haluttiin haastatella kumpaakin kulttuuria tuntevaa tahoa. Lahden molemmin puolin instituutilta pyydettiin myös apua matkojen järjestämisessä: pyydettiin ehdotuksia vierailukohteiksi ja apua tutustumiskäyntien järjestämisessä.

Suomalaiset kulttuurialan toimijat ehdottivat yhteydenotoissaan omia projektejaan instituutin ohjelmaan tai pyysivät neuvoja paikallisista yhteistyökumppaneista. Lisäksi sekä virolaiset että suomalaiset toimijat pyysivät usein myös taloudellista tukea kulttuuri-toimintaan.

TULEVAA

Juhlavuonna uutta kohden

Vuonna 2011 Suomen Viron-instituutti täyttää 20 vuotta. Tällöin instituutti alkaa toteuttaa uutta strategiaa, jonka hallitus hyväksyi toimintavuonna 2010. Uusi strategia vuosille 2011–2013 vastaa yhteiskunnan tarpeisiin ja toimintaympäristön muutoksiin. Strategiassa linjataan, että yksittäisten, irrallisten tapahtumien järjestämistä vähennetään, ja että enenevässä määrin panostetaan uusien verkostojen ja yhteyksien luomiseen kulttuuri-toiminnassa.

Uudessa strategiassa instituutin toiminnan painopisteinä ovat modernia, innovatiivista ja luovaa yhteiskuntaa edistävät hankkeet. Lähivuosina keskitytään myös uusiin eri alojen rajat ylittäviin toimintamalleihin, joita ovat mm. kulttuurivientihankkeet, luovan talouden rakenteiden kehittäminen sekä taide ja hyvinvointi.

Instituutti panostaa edelleen vahvasti kielisukulaisuuteen kieliohjelman ja kirjallisuuden avulla. Instituutti vahvistaa ympärivuotista kiertonäyttelytoimintaansa. Instituutti toimii koko Virossa ja ohjelmaa Latviassa toteutetaan hankerahoituksen turvin. Markkinavetoinen kaupallinen toiminta ei kuulu instituutin toimintakenttään.

Opetus- ja kulttuuriministeriön ja ulkoasianministeriön pyynnöstä toimintavuonna laadittiin myös yhteistyösopimus Suomen Tallinnan suurlähetystön kanssa vuodelle 2011 sekä yhteistyöraportti vuoden 2009 yhteistyöstä. Yhteistyö suurlähetystön kanssa sujui erinomaisesti. Instituutti osallistui aktiivisesti myös Suomen kulttuuri- ja tiedeinstituutit ry:n toimintaan sekä Viron EUNIC-verkostoon.

Säätiö

Suomen Viron-instituuttia ylläpitää Suomen Viron-instituutin säätiö, joka perustettiin vuonna 1993 jatkamaan Tuglas-seuran alaisuuteen jo paria vuotta aiemmin perustetun Suomen kulttuuripisteen työtä. Suomen Viron-instituutin säätiön perustajajäseniin lukeutuu kaikkiaan 40 tiedettä, kulttuuria, talouselämää ja mediaa edustavaa organisaatiota.

Suomen Viron-instituutin ylintä päätösvaltaa käyttää säätiön valtuuskunta. Valtuuskunnan vuosikokouksessa puheenjohtaja, professori Pentti Leinon seuraajaksi valittiin emeritus professori Paavo Uronen.

Puheenjohtajan lisäksi valtuuskuntaan kuuluivat seuraavat määräaikaiset jäsenet:

• Akatemiatutkija Laura Assmuth	• Varatuomari Eero Relas
• Professori Kalervo Hovi	• Yliopistonlehtori Hannu Remes (väistynyt jäsen)
• Lehtori Liisa Elina Kujanpää	• Toiminnanjohtaja Juhani Salokannel
• Projektikoordinaattori Tiina Lehtoranta	• Toiminnanjohtaja Lassi Saressalo
• Toimittaja Hannu Marttila	• Professori Jukka Sarjala
• Professori Erkki Pihkala	• Toiminnanjohtaja Markku Tanner
• Kirjailija Harri Raitis	• Professori Jarmo Virmavirta (vpj.)

Uusiksi jäseniksi valtuuskuntaan valittiin professori Riho Grünthal ja yliopistonlehtori, dosentti Krista Ojutkangas (vpj.).

Hallitus

Suomen Viron-instituutin säätiön asioita hoitaa valtuuskunnan nimittämä hallitus. Hallituksen puheenjohtajana toimi pääsihteeri, dosentti Tuomas M.S. Lehtonen.

MÄÄRÄAIKAISET JÄSENET

- Tuottaja Jukka Hytti (Tuglas-seuran nimeämä jäsen)
- Toiminnanjohtaja Anu Laitila

VÄISTYVÄT JÄSENET

- Professori Riho Grünthal (vpj.)
- Professori Pentti Leino (valtuuskunnan pj.)
- Yliopistonlehtori Paula Sajavaara
- Oikeustieteiden kandidaatti Lauri Ståhlberg

UUDET JÄSENET

- Professori Paavo Uronen (valtuuskunnan pj.)
- Yliopistonlehtori Tiina Onikki-Rantajääskö
- Tutkija Oula Silvennoinen
- Johtaja Ingmar Dahlbom

Hallitus kokoontui toimintavuoden aikana kaksi kertaa Suomessa ja yhden kerran Virossa. Uusi hallitus piti lisäksi järjestäytymiskokouksen, jossa uudeksi varapuheenjohtajaksi valittiin toiminnanjohtaja Anu Laitila.

Hallituksen esittelijöinä toimivat instituutin johtaja Riitta Heinämaa ja säätiön taloudenhoitaja Heikki Rausmaa. Hallituksen sihteerinä toimi säätiön asiamies Juha Kääriäinen.

Kuvassa (vasemmalta lukien) Suomen Viron-instituutin hallituksen jäsenet Tiina Onikki-Rantajääskö, Oula Silvennoinen, Jukka Hytti, Juha Kääriäinen (säätöön asiamies), Heikki Rausmaa (säätöön taloudenhoitaja), Anu Laitila, Ingmar Dahlbom, Riitta Heinämaa (instituutin johtaja) ja Tuomas M.S. Lehtonen. Hallituksen jäsen Paavo Uronen puuttuu kuvasta.

Kuva: Helinä Kuusela

Henkilöstö

Instituutin johtajana aloitti alkuvuodesta FM Riitta Heinämaa. Hänen lisäksi instituutissa työskentelee kuusi kokopäiväistä työntekijää, joista puolet Tallinnan toimipisteessä ja puolet Tarton toimipisteessä. Yhden kulttuurisihteerin äitiyslomasijaisuutta ei taloussyistä täytetty Tartossa. Lisäksi henkilö työskenteli osan vuotta osa-aikaisena aiempien lomakertymiensä vuoksi. Instituutin koko päätoiminen henkilökunta on akateemisesti koulutettua.

Instituutti hyödynsi kirjaston kehittämistyössä ulkopuolisia asiantuntijoita. Lisäksi instituutti palkkasi viideksi kuukaudeksi nuorten taide- ja kulttuurialan kansainvälistämiseen ja työllistämiseen saaduilla hankerahoilla tuottajan vastaamaan Tallinnan pimeiden öiden elokuvafestivaalin suomalaisesta teemaohjelmasta. Tallinnan toimipisteessä työskenteli ensimmäistä kertaa harjoittelija: Metropolian ammattikorkeakoulun tuottajalinjan opiskelijan kolmen kuukauden harjoittelun rahoitettiin EU:n Erasmus-ohjelman avulla.

Yksi kulttuurisihteeristä osallistui kulttuuriviennin koulutukseen. Instituutti osallistui myös Viron EUNIC-verkoston viestintäkoulutukseen ja osa henkilökunnasta osallistui kielikoulutukseen.

LIITTEET

Ohjelmistoesittelyt – keskeisiä hankkeita

Ohjelmakalenteri

Kiertonäyttelyt

Ohjelmatoiminnan rahoitukseen osallistuneet yhteistyökumppanit

Viestintä ja media

Ohjelmistoesittelyt – keskeisiä hankkeita

- FINEST-sarjakuvaohjelma
- Kirjallisuusverkosto
- Kääntäjäseminaari
- Suomenopettajat kulttuurimatkailun avainhenkilöinä
- Aleksis Kiven päivän vietto
- Suomen itsenäisyyspäivän vietto
- Tallinnan Pimeiden öiden Filmifestivaali
- Runoajelu

FINEST-sarjakuvaohjelma

Edellinen tarina kuvaa hauskaasti, kuinka suomalais-virolaisena yhteistyönä alkanut sarjakuvaprojekti laajeni heti ensimmäisenä vuonna myös Latviaan. Sarjakuva-alan toimijoiden verkostoa alettiin rakentaa FINEST-näyttelyllä, jonka ytimessä ovat kymmenen suomalaista ja kymmenen virolaista sarjakuvataiteilijaa. Myöhemmin näyttelyyn liitettiin myös latvialaisten sarjakuvataiteilijoiden tuotantoa.

Näyttely avattiin osana instituutin järjestämää sarjakuvapäivää Tallinnassa ja Riiasa. Tallinnassa päivän ohjelmaan kuului lisäksi sarjakuvataiteilija Maria Björklundin luento sekä Suomi-Viro sarjakuvamaaottelu. Riian sarjakuvapäivän ohjelmassa oli suomalais-virolais-latvialainen sarjakuvatapaaminen, Katja Tukiaisen Paradis f -näyttelynavajaiset sekä Suomen Riian suurlähetystön tarjoama verkottumisillallinen. Riiasa järjestettiin lisäksi sarjakuvantekijöille kaksipäiväisen työpajan, jonka vetäjinä toimivat Aino Sutinen ja Karri Laitinen.

FINEST toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuurivien hankerahalla ja sen tuotti Suomen Viron-instituutti. Kuraattoreina toimivat sarjakuvataiteilija Joonas Sildre ja Sarjakuvaseuran toiminnanjohtaja Kalle Hakkola. Virossa hankkeen pääyhteistyökumppaneita olivat Tallinnan pimeiden öiden elokuvafestivaalin (PÖFF) alafestivaali Animated Dreams ja Latviassa sarjakuvalehti Kuš!. Suomen Tallinnan ja Riian suurlähetystöt tukivat ohjelmaa.

Tallinnan näyttelyn poikkeuksellinen näyttelytila Solaris-kauppakeskuksessa sai kiitosta ja takasi runsaasti katsojia ja mediahuomiota. Riiasa näyttely oli esillä Latvian kansalliskirjastossa.

Instituutin sarjakuvaohjelma jatkuu vuonna 2011. Projektin onnistumiseen vaikuttivat erinomaiset yhteistyökumppanit ja ennakkoluulottomat valinnat. Sarjakuva on Virossa nouseva taideala, joten Suomen sarjakuvakenttä on kansainvälisesti tarkasteltuna äärimmäisen mielenkiintoinen.

Kirjallisuusverkosto

Suomen Viron-instituutti kokosi kirjallisuusohjelman kehittämiseksi kirjallisuusverkoston, joka ideoi ajankohtaisen ja kiinnostavan ohjelman tuleville vuosille. Useiden sidosryhmien kokoaminen suunnittelupöydän ääreen takaa, että instituutin kirjallisuusohjelma nojautuu sekä ammattilaisten että yleisön odotuksiin, tarpeisiin ja kysyntään.

Verkoston ensimmäinen tapaaminen oli lupaava näyte toimivasta yhteistyöstä alan eri toimijoiden välillä. Kirjallisuuskentän edustajia oli sekä Virossa että Suomesta, esim. alan tiedotuskeskuksista, kustantamoista ja lehdistä, sekä kääntäjiä ja Viron kulttuuriministeriön kirjallisuudesta vastaava henkilö. Lisäksi instituutti on neuvotellut virolaisten kirjastonhoitajien kanssa tulevista yhteistyömahdollisuuksista.

Kääntäjäseminaari

Suomalaisen kirjallisuuden virolaisten ja virolaisen kirjallisuuden suomalaisten yhteinen seminaari järjestettiin Käsmussa ja Helsingissä. Osanottajia oli kummastakin maasta kymmenen, johtavista kääntäjistä aloittelijoihin. Kiinnostus kääntäjäkerhotoimintaan on voimakas.

Instituutti osallistui tähän usean eri tahon järjestämään seminaariin sekä taloudellisesti että työpanoksellaan.

Suomenopettajat kulttuurimatkailun avainhenkilöinä

Instituutin uudessa ohjelmassa suomenopettajat saivat ammatillisen näkökulman kulttuurimatkailuun Suomessa. Hankkeen keskeisenä osana oli 18 suomenopettajan opintomatka Helsinkiin. Matkan ohjelma suunniteltiin neljän asiantuntijan voimin. Suunnitteluryhmässä oli sekä suomalaisia että virolaisia kielen ja kulttuurin osaajia, joiden verkostoja hyödyntämällä ohjelmasta kehittyi laadukas ja monipuolinen: se sisälsi vierailuja ja asiantuntijaluentoja sekä yhteisiä illanviettoja Suomi toisena kielenä -opettajien kanssa.

Hankkeen toinen keskeinen osa oli syksyinen seminaari Tartossa. Sen ohjelma suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Suomi toisena kielenä -opettajien kanssa. Opettajat pitivät Suomen kulttuurimatkailua esitteleviä luentoja ja vierailivat kouluissa kertomassa Suomen matkailukohteista.

Osallistujapalaute oli myönteistä: Opettajat kertoivat saaneensa uusia virikkeitä, tietoa ja kontakteja omaan opetustyöhönsä aidossa kieliympäristössä. Monet suomenopettajat suunnittelevat nyt oppilaidensa kanssa kulttuurimatkaa uusiin, hankkeen avulla löytyneisiin kohteisiin Suomessa. Suomenopettajien ja Suomi toisena kielenä -opettajien verkottuminen poiki myös ideoita jatkoyhteistyöstä. Koko hankkeen onnistumista edesauttoi, että se integroitiin instituutin muihin kulttuuriviennin hankkeisiin (design, sarjakuva, kirjallisuus).

Hanke toteutettiin opetus- ja kulttuuriministeriön myöntämällä kulttuuriviennin hankerahoituksella.

Kuva: Irmas Saares

Aleksis Kiven päivän vietto

Suomalaisen kulttuurin päivää on vietetty virolaisissa lukioissa Viron suomenopettajien aloitteesta vuodesta 2001. Toimintavuonna Aleksis Kiven päivä järjestettiin Loon lukiossa, jossa ohjelman järjestämisestä vastasi kymmenkunta opettajaa ja satakunta oppilasta. Instituutti avusti tapahtuman viestinnässä ja kattoi osan tapahtuman kustannuksista. Myös Jõelähtmen kunta osallistui tapahtuman kustannuksiin.

Vieraita tapahtumaan saapui 13 lukioista: yhteensä sata suomen kielen opiskelijaa ja opettajaa. Todettakoon, että tulijoita olisi ollut enemmän kuin budjetti antoi myöden.

Päivän aikana työpajoissa tutustuttiin suomalaiseen kulttuuriin sekä toisten koulujen väkeen. Isännöivä koulu tarjosi myös suomalaista musiikkia, tanssia ja runoja. Tervehdyksen lausuivat Suomen Viron-instituutti, Suomen Tallinnan suurlähetystö, Loon koulun rehtori ja Jõelähtmen kunnanjohtaja.

Tapahtuman vapaaehtoinen luonne luo sille myönteisen ilmapiirin. Kuvissa tanssivat Loon koululaiset, työpajoissa askarrellaan ja leivotaan karjalanpiirakoita, leikitään sutsi-satsia ja heitetään saapasta.

Tapahtuman jälkeen instituutti lähetti koulun rehtoreille ja tapahtuvaa järjestäville opettajille kiitokset ja todistukset työstä, joka toteutettiin opetusohjelman ulkopuolella. Tulevaa ohjelmasuunnittelua silmällä pitäen instituutti järjesti nuorille palautekyselyn, josta saatu tulos kertoo kiinnostuksesta suomen kieleen ja kulttuuriin.

Kuvat: Liisi Vaab

Suomen itsenäisyyspäivän vietto

Perinteistä itsenäisyyspäivän juhlaa vietettiin 330 Suomen ystävän voimin Tarton yliopistossa, jolla on paitsi merkittävä symboliarvo virolaisille myös pitkät perinteet suomalais-virolaisesta tiedeyhteistyöstä. Arvovaltainen juhlapuhuja oli Viron historian asiantuntija, professori Seppo Zetterberg ja juhlatervehdyksen esittivät suurlähettiläs Aleksi Härkönen, kulttuuriministeri Laine Jänes ja Tarton yliopiston rehtori Alar Karis.

Juhlan suosio perustuu historiaan ja virolaiseen toimintaympäristöön: isänmaalliset virolaiset yhdistävät Suomen itsenäisyyden Viron itsenäisyyteen ja heimoaatteeseen. Juhlan kunniavieraita olivat Suomen sodissa taistelleet virolaiset veteraanit eli *Suomen pojat*, joille Suomen puolustusministeriö tarjosi juhlan jälkeen ns. Marskin lounaan.

Itsenäisyyspäiväjuhlan viikolle oli keskitetty myös suomalais-virolaiset ”*Kauneimmat joululaulut*” -yhteislaulutilaisuus ja näyttelyitä.

Itsenäisyyspäiväjuhlan koordinaattorina toimi Suomen Viron-instituutti, mutta vuosi vuodelta yhteistyökumppaneiden osuus juhlan järjestelyissä on muuttunut yhä tasavertaisemmaksi. Erityisen sitoutuneita kumppaneita ovat Inkerinsuomalaisten liitto ja kunniakonsuli, Tampere Maja, suomalainen osakunta Fraternitas Fennica ja Pohjoismaiden Ministerineuvosto.

Tallinnan Pimeiden Öiden Filmifestivaali

Tallinnan Pimeiden Öiden Filmifestivaali (Pimedate Ööde Filmifestival, PÖFF) järjestettiin 14. kerran. Festivaali on Viron suurin elokuva-alan tapahtuma ja se järjestetään joka vuosi marras–joulukuun vaihteessa. Festivaalin pääohjelma ja neljä alafestivaalia kokoavat yhteen tuhansia elokuvien ystäviä: vuonna 2010 heitä oli yli 65 000.

Festivaali keskittyy joka vuosi erityisesti yhteen maahan, jota tuodaan esille niin ohjelmistossa, mediassa kuin tapahtumissakin. Toimintavuonna tämä maa oli Suomi ja festivaalilla työskenteli Suomen Viron-instituutin kautta myös suomalainen tuottaja, joka koordinoi suomalaisen ohjelman toteutusta. Tuottaja työllistettiin opetus- ja kulttuuriministeriön kulttuuriviennin hankerahoituksella.

Kokopitkiä suomalaisia elokuvia oli pääohjelmassa 14, joista Jalmari Helanderin *Rare Exports* oli festivaalin avauselokuva. Alafestivaalit esittivät lukuisia suomalaisia lyhytelokuvia, animaatioita sekä opiskelijatuotantoja. Festivaalin vuosittainen elämäntyöpalkinto myönnettiin Vesa-Matti Loirille, jonka kunniaksi järjestettiin vastaanotto yhdessä Suomen Tallinnan suurlähetystön kanssa.

Festivaalilla vierailleita filmitoimintaympäristöön varten koottiin laaja katselmus suomalaisista alan toimijoista ja tulevista tuotannoista, joka syötettiin myös Black Market Online -nimiseen virtuaaliympäristöön. Yhteistyö suomalaisen elokuva-alan kanssa jatkuu paitsi ohjelmistossa, myös verkossa.

Runoajelu

Suomen Viron-instituutin tuottama Runoajelu-festivaali oli toimintavuonna entistä useamman eri tahon yhteisvoimin toteuttama kiertue. Festivaalin reitti alkoi Riista, josta jatkettiin Valmieran ja Viljandin kautta Ouluun.

Riissa tiedotusyhteistyötä tehtiin Dzejas Dianas-runofestivaalin kanssa. Tämä näkyi yleisöennätyksenä: Riina Katajavuorta, Jyrki Kiiskistä, Triin Soometsia, fs’ää, Ingmara Balodea ja Arvis Vigulsia oli kokoontunut kuuntelemaan yli sadan hengen joukko. Riian esiintymistä tuki myös Suomen Riian suurlähetystö.

Valmierassa yhteistyötä tehtiin Haritas-järjestön ja Viljandissa Kulttuuriakatemia kanssa.

Pitkäaikainen yhteistyökumppani Eesti Instituut oli esittänyt toiveen esiintymisestä Oulussa ja Runoajelu liitettiin osaksi heidän ja Viron suurlähetystön järjestämää Viro-viikkoa Oulussa. Yhteistyökumppanina Oulun esiintymisessä toimi kirjoittajayhdistys Huutomerkki.

Koko kiertueen yritys yhteistyökumppanina toimi kustannusosakeyhtiö Tammi, mikä oli Runoajeluille uusi yhteistyömuoto. Uutta oli myös se, että Runoajelu sai suurimman osan rahoituksestaan kulttuurivientihankerahasta. Runoajelu toteutettiin täysin hankerahoituksen ja yhteistyökumppanuuksien avulla. Runoajelun kiertueprofiilin ja sisällön parissa tehty työ tuottaa tulosta: se näkyy festivaalin laadussa ja tulee siten esiin yhteistyökumppanien ja yleisön kiinnostuksena.

Tammikuu

- 13.1. Hille Karmin kirjoittaman ja Piia Lehden kuvittaman teoksen ”Midagi head” esittely instituutissa, puheenvuoro Maimu Bergiltä. (30 osallistujaa)
- 20.1. EUNIC-verkostotapaaminen (20 osallistujaa) Puolan suurlähetystössä. Aiheena EU:n kulttuuripolitiikka ja tulevat puheenjohtajamaan ohjelmat.
- 27.1. Sinuhe-ilta Tallinnassa. Kirjailijaliiton mustakattoisessa salissa esiteltiin vuonna 2009 ilmestynyttä Sinuhe Egyptiläisen uutta vironnosta. Tapahtumassa puhuivat Rein Veidemann, Anneli Kalajoki, Piret Saluri, Päivi Istala ja Sergei Stadnikov. (110 vierasta, media: Kuku raadio, Eesti raadio, Eesti Päevaleht, Postimees)
- 2.12.–12.2 Markus Varesvuon valokuvanäyttely ”Selviytyjät. Lumen ja jään linnut” Tarton Kuvakäytävässä (yhteensä 266 kävijää)
- 8.12.–31.1. Piia Lehden grafiikan näyttely instituutissa Tallinnassa (162 kävijää tammikuun aikana)

Helmikuu

- 1.2. Tiina Kivisen näyttelyn avajaiset instituutissa Tallinnassa. Näyttely on esillä maaliskuun loppuun asti. (15 vierasta, media: Klassikaraadio)
- 1.2.–31.3. Tiina Kivisen näyttely instituutissa Tallinnassa (323 kävijää).
- 2.2. Virpi Talvitien kuvitusnäyttelyn avajaiset Lastenkirjallisuuden keskuksessa. Näyttely on tehty yhteistyössä Lastenkirjallisuuden keskuksen kanssa ja se on avoinna helmikuun ajan. (50 vierasta, media: Eesti Päevaleht)
- 5.2. Jenni Kallionsivu vieraili Lillekülan koulussa kertomassa J.L. Runebergista Suomi-viikon päätösjuhlissa.
- 5.2. Õpetajate Lehdessä artikkeli Lipasti, Altsoo, Kirber: Leevendust soome keele õppematerjalide pöuale, jossa kerrotaan instituutin julkaisemasta suomen kielen oppikirjasta.
- 6.2. Maimu Berg puhui SDE:n (Viron Sosialidemokraatit) senioriklubissa Runebergista ja Runebergin päivän perinteistä (20 osallistujaa)
- 10.2. Jenni Kallionsivu vieraili Loksan koulussa kertomassa Suomesta ja suomalaisuudesta Suomi-päivässä.

- 10.2. Maarja Keba kertoi tartonmaalaisille kirjastonhoitajille vironnetusta suomalaisesta nykykirjallisuudesta Kõrvekülan kirjastossa järjestetyssä tapahtumassa. (45 osallistujaa)
- 11.2. Tallinnassa esiteltiin Olavi Paavolaisen vironnettua teosta „Külalisena kolmandas Reichis“ eli Kolmannen valtakunnan vieraana. Paavolaisesta kertoi Turun yliopiston professori Kari Immonen. (40 vierasta, media: Eesti raadio)
- 12.2. Helsingin rehtorit tutustumassa instituuttiin, Maimu Berg esitteli toimintaa.
- 16.2. Rosa Liksomien Kansallismaisema-näyttelyn avajaiset Tarton kuvakäytävässä sekä Rosa Liksom-kirjallisuusilta. (35 osallistujaa, media: ERR ETVn kulttuuriuutiset)
- 16.2.–25.3. Rosa Liksomien Kansallismaisema-näyttelyTarton kuvakäytävässä (yhteensä 221 kävijää)
- 17.2. Suomi-toimijoiden toiminnan esittelytilaisuus Suomen Tallinnan suurlähetystössä (30 osallistujaa).
- 18.2. Islannin Viron-suurlähettilään, Eliin Flygenringin, tutustumiskäynti Suomen Viron-instituuttiin.
- 19.2. Instituutti järjesti yhteistyössä suurlähetystön kanssa tiloissaan „sarjakuvallouaan“ virolaisille ja suomalaisille sarjakuvantekijöille.(23 osallistujaa)
- 22.2. Tallinnassa vieraili historioitsija Oula Silvennoinen esittelemässä vironnettua kirjaansa „Salajased relvavennad“ eli Salaiset aseveljet, tapahtumassa esiintyi myös historioitsija, Tallinnan kaupunginarkiston johtaja Küllö Arjakas. (50 osallistujaa)
- 25.2. Viron Kirjallisuuseumen ja Suomen Viron-instituutin muistitiedon keruukilpailun "Muistojeni Suomi" palkintojenjako Viron Kirjallisuuseumen salissa (120 osallistujaa, media: ERR Vikerraadio 2 haastattelua)
- 2.12–12.2 Markus Varesvuon valokuvanäyttely ”Selviytyjät. Lumen ja jään linnut” Tarton Kuvakäytävässä (yhteensä 266 kävijää).
- Omissa tiloissa tapahtuvan näyttelytoiminnan lisäksi instituutin Viroon tuomia näyttelyitä sekä sen omia kiertonäyttelyitä on tammi-helmikuun aikana ollut esillä 15 eri näyttelypaikassa ympäri Viroa.

Maaliskuu

- 10.2.–21.3. Piia Lehden grafiikkaa Kondaksen taidekeskuksessa Viljandissa
- 4.3. Samuli-Koiso Kanttilan Päästke poisid/Pelastakaa pojat -kirjaan liittyvä luento poikien seksuaalisuudesta yhteistyössä Tarton yliopiston psykologian laitoksen ja Viron Akateemisen Seksologian Seuran kanssa (80 osallistujaa, media: artikkeli toukokuun Pere ja Kodu lehdessä, Õpetajate Leht, Tartu Postimees)

- 9.3. EUNIC-verkostotapaaminen (15 osallistujaa) Ranskan kulttuurikeskuksessa. Aiheena yhteistyö Tallinna 2011 -kulttuuripääkaupunki organisaation kanssa.
- 15.3. Maimu Berg esiintyi Äidinkielen päivänä Õismäen ja Mustamäen kouluissa teemalla ”Viro ja sukulaiskielet: erityisesti suomi”. Yhteensä n. 200 kuulijaa.
- 17.3.–11.4. Anu Tuomisen näyttelyn ”Kevadega kõrvu – Kevään korvalla” avajaiset Tarton Taidetalossa (50 osallistujaa, media: ERR ETV:n kulttuuriuutiset, Tartu Postimees, kävijöitä yhteensä 857)
- 19.3. Maimu Berg puhui Tallinnan Ühisgümnaasiumissa suomen kielen opettamisen uusista perspektiiveistä (15 kuulijaa).
- 23.3. Jormo Rotkon romaanin *Erik Strand ja kadunud kuld* esittely. Tilaisuudessa esiintyi myös Tallinnan yliopiston historian lehtori Helena Sepp. (35 vierasta)
- 25.3. Itämeren alueen taiteilijakeskuksen lanseeraus Helsingin Taidehallissa (150 osallistujaa + median edustajat). Instituutin johtaja Riitta Heinämaan alustus uudesta taiteilijakeskuksesta (kysyntä, konsepti, verkottuminen).
- 26.–27.3. Viron ja Latvian suomen kielen opettajien seminaari Riian yliopistossa. Aiheena puhekieli, lehtoreina Elina Nurminen (Varsova), Eila Mustaparta (Riika), Juha-Matti Aronen (Tartto). Kouluvierailu, suomenkielinen kaupunkikierros ja suurlähetystön vastaanotto (45 osallistujaa)
- 29.3.–10.4. Maria Dunckerin Tienvirsi- näyttelyn avajaiset Disaini- ja arhitektuurigaleriissa Tallinnassa. (25 vierasta, media: ETV:n kulttuuriuutiset ja Eesti Päevaleht)
- Omissa tiloissa tapahtuvan näyttelytoiminnan lisäksi instituutin Viroon tuomia näyttelyitä sekä sen omia kiertonäyttelyitä on ollut esillä 10 eri näyttelypaikassa ympäri Viroa.

Huhtikuu

- 30.3.–25.5. Pia Lehden grafiikka Tarton Kuvakäytävässä (yhteensä n. 200 kävijää)
- 7.4. Rosa Liksom ja Kari Pullisen Kansallismaisema-valokuvanäyttelyn avajaiset, Rosa Liksom ja Teija Toivasen performanssi ja Rosa Liksom ja kirjailijaesittely (35 vierasta)
- 7.4.–28.5. Rosa Liksom ja Kari Pullisen Kansallismaisema-näyttely instituutissa Tallinnassa (142 kävijää)
- 8.4. Suomenopettajien ja opiskelijoiden apurahojen myöntäminen Suomen suurlähetystössä (instituutin apuraha opiskelijalle, Vuoden suomenopettaja, FECC:n stipendi opettajalle)

- 9.4. 14. valtakunnallinen suomen kielen kilpailu Agricola Tarton yliopistossa (25 osallistujaa, 11 opettajaa, 10 juryn jäsentä, media: Inkeri-lehti)
- 9.4. OKKA-säätiö tutustumassa instituuttiin, Maimu Berg esitteli toimintaa.
- 14.4. Raine Koskimaa esiintyi kansainvälisessä Lukemisen vuosi -teemaisessa seminaarissa Tartossa (50 osallistujaa)
- 15.4. Tallinnan kaupunginmuseon valokuvagalleria Leessä avattiin Jari Arffmanin valokuvanäyttely Bart (25 osallistujaa, media: The Baltic Guide)
- Instituutin lehdistötiedote suomen kielen opiskelumahdollisuuksista B-kielenä huomioitiin seuraavissa medioissa: Postimees, YLE, Helsingin Sanomat.
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 9 eri paikassa.

Toukokuu

- 6.5. Kirjailija Zinaida Lindénin lukijatapaaminen venäjänkielisten lukijoiden kanssa Prima Vista-kirjallisuusfestivaalilla. Haastattelijana Jevgenia Garanža. (20 osallistujaa)
- 6.–8. 5. Suomen kauneimmat kirjat -näyttely esillä Balti raamatumess -messuilla
- 7.5. Zinaida Lindénin esiintyminen Tarton Venäläisessä lyseossa (200 kuulijaa)
- 7.5. Koreografi Jenni Kivelän ohjaaman Ballroom for Beginners -tanssiesityksen ensi-ilta Kumussa, Tallinnassa
- 8.5. Zinaida Linden esiintyi Tallinnassa Balti raamatumess -messuilla, haastattelijana Jevgenia Garanža (15 osallistujaa)
- 8.5. Nuorten arvostelukilpailu Ulakass: Instituutin Heidi livari juryssä, FILI:ilta palkinnot parhaalle suomen kirjallisuuden arvostelijalle (50 osallistujaa)
- 20.5. Maimu Bergin luento suomalaisesta kirjallisuudesta ikäihmisten yliopistossa (650 kuulijaa)
- 22.5. Helsinki World Design Capital -ideointipäivä Tallinnassa, yhteistyössä Disainikeskuksen kanssa
- 25.5. Jari Arffmanin valokuvanäyttely Bart avattiin Pärnu Uue Kunsti Muuseumissa. (15 osallistujaa, media: ETV:n Terevisioon-aamuohjelma, Pämu Postimees, Äripäev)
- 27.5. Runoilijat Juhana Vähänen, Salla Susiluoto ja Esa Mäkijärvi esiintyivät Cabaret Rhizomessa

- 27.5. Riitta Heinämaan luento luovasta taloudesta ja Suomen kilpailukyvyistä konferenssissa "Seminar on creative industries in small communities", joka kuului ohjelmaan "Baltic Sea Days in Hiiumaa"
- 29.5. Suomi-päivät Hiidenmaalla. Risto Räppääjän piirretyt Kärklassa. Järvi Lipasti kertoi Risto Räppääjästä ja Nopolan kirjailijasiskoksista. (40 osallistujaa)
- 29.5. Heli Laaksosen murrerunoilta Kärklassa. Järvi Lipasti tulkkasi runot. (70 ihmistä, media: Hiiumaa lehti)
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 13 eri paikassa.

Kesäkuu

- 1.6. Silja Purasen tekstiilitaiteen näyttelyn avajaiset Tallinnassa. (20 osallistujaa, media: Klassikaraadio)
- 1.6.–27.9. Silja Purasen tekstiilitaiteen näyttely Tallinnassa (279 kävijää)
- 1.6.–25.8. Tapani Kiipan ex libristen näyttely Tartossa (100 kävijää)
- 2.6. Kristjan Palusalu Urheilusankari Spordisangar -kirjan julkistamistilaisuus Tallinnassa (25 osallistujaa)
- 14.6–19.6. Kääntäjäseminaari Käsmussa ja Helsingissä. Maimu Berg ohjasi näytelmäkirjallisuuden työpajaa sekä työpajaa nimeltä Kirjailija ja kääntäjä.
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 9 eri paikassa.

Heinäkuu

- 6.7. EUNIC-verkostotapaaminen Suomen Viron-instituutissa (10 osallistujaa). Aiheena instituuttien välinen vertaiskehittäminen.
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 3 eri paikassa.

Elokuu

- 23.–26.8. Sarjakuvataiteilija ja -opettaja Anna Sailamaa opetti virolaisia kuvataideopettajia yhteistyössä Kunstihariduse ühingun kanssa järjestetyllä kesäkurssilla. (30 osallistujaa, media: Õpetajate lehti)

- 25.–29.8. Suomen kielen opettajien kulttuurimatka Helsinkiin ”Suomen kielen opettajat kulttuurimatkailun avainhenkilöinä”-projektin puitteissa (20 osallistujaa, media: kolmea matkalle osallistunutta toimittajaa haastateltiin Helsingin Sanomien artikkeliin, joka kertoi suomen kielen opiskelusta Virossa)
- 27.8. Anna Sailamaa tapasi instituutissa virolaisia sarjakuvantekijöitä. (13 osallistujaa)
- 31.8. Heidi Iivari esittelee Tarton suomalaiselle koululle instituuttia (10 osallistujaa)
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 3 eri paikassa.

Syyskuu

- 7.–8.9. Kirjallisuuden verkostotapaaminen Tallinnassa. Mukana 25 henkilöä Suomesta ja Virossa.
- 9.9. YLE:n Turun toimitus vieraili instituutissa Tallinnassa. Jenni Kallionsivu esitteli instituutin toimintaa. (25 osallistujaa)
- 14.9. Kirjailija Leena Krohn vieraili Kirjallisuustiistai-tapahtumassa Tartossa. (40 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 14.9. Inari Krohnin grafiikkanäyttelyn avajaiset Tartossa (35 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 15.9. Kirjailija Leena Krohn vieraili Kirjallisuuskeskiviikko-tapahtumassa Tallinnassa (18 osallistujaa)
- 15.9.–28.10. Inari Krohnin näyttely ”Havainto ja tulkinta” Tarton Kuvakäytävässä (n. 250 kävijää)
- 15.9. Viron sosiaaliministeriön ryhmä tutustumassa instituuttiin, Maimu Berg esitteli instituutin toimintaa.
- 17.–21.9. Runoajelu Riiasa, Valmierassa, Viljandissa ja Oulussa. Mukana Riina Katajavuori, Jyrki Kiiskinen, Triin Soomets, fs, Ingmara Balode ja Arvis Viguls. (Riiasa 110 hlöä, Valmierassa 20, Viljandissa 35 ja Oulussa 40. Media: Latu teksti, Delfi.lv, Satori.lv, Sakala, Vikerraadio, Radio Pooki, Kaleva, Kaltio)
- 18.9. Markus Varesvuon kiertonäyttelyn Lumen ja jään linnut avajaiset ja luento Metsasalun luontoelokuvafestivaaleilla (70 osallistujaa)
- 21.9. J. Lipasti esitteli Tarton Mart Reinik -lukion opiskelijoille instituutin toimintaa (20 osallistujaa)
- 22.9. J. Lipasti piti Suomea esittelevän luennon Tarton yliopiston suomen kielen opiskelijoille (46 osallistujaa)

- 22.9. Kirjailija Roman Schatz luennoi Tarton yliopistossa saksaksi. (35 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 23.9. Roman Schatz luennoi Tarton yliopistossa suomeksi. (40 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 24.9. Roman Schatz esiintyi Euroopan kielten päivän tapahtumassa Tarton Kaubamajassa. (25 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 24.9. Kirjailija Roman Schatz luennoi instituutissa Tallinnassa. (35 osallistujaa)
- 24.9. Instituutilla oli oma osasto Euroopan kielten päivän tapahtumassa Tarton Kaubamajassa. Osastolla oli runsaasti kävijöitä, tietokilpailuun osallistui 88 henkilöä.
- 29.9. Maimu Berg luennoi kirjastonhoitajille suomalaisesta kirjallisuudesta (40 kuulijaa)
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 5 eri paikassa.

Lokakuu

- 1.10. Katja Tukiaisen näyttelyn "Paradis e" avajaiset Tallinnassa (30 osallistujaa, media: Mürileht)
- 1.10.–5.11. Katja Tukiaisen näyttely "Paradis e" Tallinnassa (179 kävijää)
- 1.10. Oulun yliopiston suomen kielen opiskelijoiden ainejärjestö tutustumassa instituutin Tarton osastoon. Heidi Iivari esitteli instituutin toimintaa. (25 osallistujaa)
- 5.10. Suomen akatemian kulttuurin ja yhteiskunnan tutkimuksen yksikkö tutustumassa instituuttiin Tallinnassa. Jenni Kallionsivu esitteli instituutin toimintaa. (20 osallistujaa).
- 8.10. Aleksis Kiven päivä Loon koulussa (100 osallistujaa 13 eri koulusta, media: Jõelähtme sõnumid)
- 14.–15.10. MeNaiset-yhtye esiintyi Sukukansapäivillä Tallinnassa ja Tartossa.
- 21.10. Elukiri-aikakauslehden toimitus tutustumassa instituuttiin, Maimu Berg esitteli toimintaa.
- 26.10. Verkostotapaaminen: TEME (Taide- ja media-alan työntekijöiden liitto), Viron teatteriliitto ja Viron lavastustaiteilijoiden liitto (15 osallistujaa)
- 28.–30.10. Kirjamessut. Maimu Berg juonsi suomalais-virolaisen paneelikeskustelun aiheesta Viro Suomen nykykirjallisuudessa.
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 9 eri paikassa.

Marraskuu

- 1.–25.11. Taina Kokkosen grafiikan näyttely ”Pohjoinen taivas kuin koru” Tarton Kuvakäytävässä (yhteensä noin 100 kävijää)
- 4.11. Tallinnan yliopiston suomen kielen opiskelijat vierailivat instituutissa. Jenni Kallionsivu esitteli instituutin toimintaa (10 osallistujaa).
- 5.11. Runoklubi: esiintymässä mm. Saila Susiluoto, Tuukka Terho, Harri Hertell ja Jukka Mallinen (50 osallistujaa).
- 5.11. Baltiarallaa-klubi von Krahliissa, suomalainen esiintyjä Viola-yhtye (140 osallistujaa)
- 7.11. EUNIC-verkostokoulutus (40 osallistujaa) Viron ulkoministeriölle, Viron kulttuuriministeriölle ja kv. organisaatioille Virossa. Viestintäkonsultti Nick Vertigan, Ajan Consulting (UK).
- 8.11. EUNIC-verkostokoulutus kv. organisaatioille Virossa (10 osallistujaa). Viestintäkonsultti Nick Vertigan, Ajan Consulting (UK).
- 10.11. Helja Kirber esitteli suomen kielen verkko-opetusmateriaalia ”Kalevala radadel” Tarton kaupunginkirjastossa osana Pohjoismaisen kirjastoviikon ohjelmaa (30 osallistujaa)
- 16.11 Riian sarjakuvapäivä
- Suomalais-virolais-latvialainen sarjakuvatapaaminen (20 osallistujaa)
 - FINEST-näyttelyn avajaiset Latvian kansalliskirjastossa (50 osallistujaa)
 - Katja Tukiaisen Paradis f-näyttelyn avajaiset Tasty-galleriassa (40 osallistujaa)
 - Sarjakuva-illanvietto Suomen suurlähetystössä (20 osallistujaa)
 - Mediat: Latvian yleisradion radio ja televisio, Telegraf
- 17.–18.11. Sarjakuvatyöpaja nuorille Tasty-galleriassa Riassa (10 osallistujaa)
- 19.11. Kulttuuriperintö-kasvatuksen seura (20 osallistujaa). Ministerineuvos Nina Nordströmin alustus Suomen Tallinnan suurlähetystön ja Suomen Viron-instituutin välisestä yhteistyöstä sekä Suomen puheenjohtajamaan ohjelmasta Pohjoismaisessa ministerineuvostossa.
- 20.11. Tallinnan sarjakuvapäivä
- Maria Björklundin luento animaation ja sarjakuvan suhteesta (50 osallistujaa)
 - Sarjakuvatori Artis-elokuvateatterissa

- FINEST-näyttelyn avajaiset Solaris-kauppakeskuksessa (40 osallistujaa)
- Suomi–Viro-sarjakuvamaaottelu (110 osallistujaa)
- Mediat: Terevisioon, OP, Kuku raadio, Eesti Ekspress, Eesti Päevaleht, Viro.nyt, Tallinn 2011

- 25.–27.11. Viron ja Suomen suomen kielen opettajien seminaari ”Kulttuurimatka suomen kielen opetuksen innoittajana” Tartossa (65 osallistujaa)
- 25.11. Kansainvälinen naisjärjestöjen tapaaminen Tallinnassa. Maimu Berg esitteli instituutin toimintaa
- 27.11. Suomalais-virolainen Menieren tauti-aiheinen tapaaminen Tallinnassa. Maimu Berg esitteli instituutin toimintaa.
- Kiertonäyttelyitä on ollut esillä 9 eri paikassa.
- 19.11.–5.12. järjestetyllä Pimedate Ööde Filmifestival (PÖFF) -elokuvalifestivaalilla työskenteli Suomen Viron-instituutin palkkaamana Suomi-fokusohjelman tuottajana Julia Heikkinen.

Joulukuu

- 3.12. Konsulttiyritys NetEffect tutustumassa instituuttiin (15 osallistujaa). Instituutin johtaja Riitta Heinämaan alustus kansainvälisestä kulttuuriyhteistyöstä.
- 5.12. OPECO - JET johtajakoulutus suomalaisten ammattikorkeakoulujen rehtoreille (25 osallistujaa). Instituutin johtaja Riitta Heinämaan alustus johtajuudesta.
- 5.12. Suomen itsenäisyyspäiväjuhla Tarton yliopiston juhlasalissa (330 osallistujaa). Juhlapuhe Seppo Zetterberg, tervehdykset Riitta Heinämaa, kulttuuriministeri Laine Jänes, suurlähettiläs Aleksi Härkönen. Konsertti Kaisa Kujanpää ja Kulno Malva. (Media: Tartu Postimees, ERR uutiset, Terevisioon, Vikerraadio, Kuku raadio)
- 6.12. Suomen kauneimmat kirjat 2009 -näyttelyn avajaiset Tarton taidekoulun ja Tarton taidekorkeakoulun kirjastossa (30 osallistujaa).
- 6.12. Professori Anette Arlanderin Granö-luento ”Performing Landscape on Cape Verde” Tarton yliopistossa (20 kuulijaa, Õpetajate Leht) ja näyttelyn avajaiset Tarton Kuvakäytävässä
- 6.12.–27.01. Anette Arlanderin Cap Verden suola-altaat Kuvakäytävässä (n. 110 kävijää)
- 7.12. Professori Anette Arlanderin luento ”Performing Landscape on Cape Verde” Tarton yliopiston Viljandin kulttuuriakatemiassa (40 kuulijaa)

- 8.12. Kauneimmat joululaulut Tartossa Johanneksen kirkossa (180 osallistujaa, media: Tartu Postimees)
- 16.12. Teemu Lipastin luento Suomen kauneimmat kirjat Tarton taidekoulussa (40 kuulijaa, media: Tartu Postimees)

Omissa tiloissa tapahtuvan näyttelytoiminnan lisäksi instituutin Viroon tuomia näyttelyitä sekä sen omia kiertonäyttelyitä on ollut esillä 10 eri näyttelypaikassa ympäri Viroa sekä Inari Krohnin näyttely ”Havainto ja tulkinta” Latvian Pohjoismaisen Ministeriöneuvoston toimistossa Riiassa.

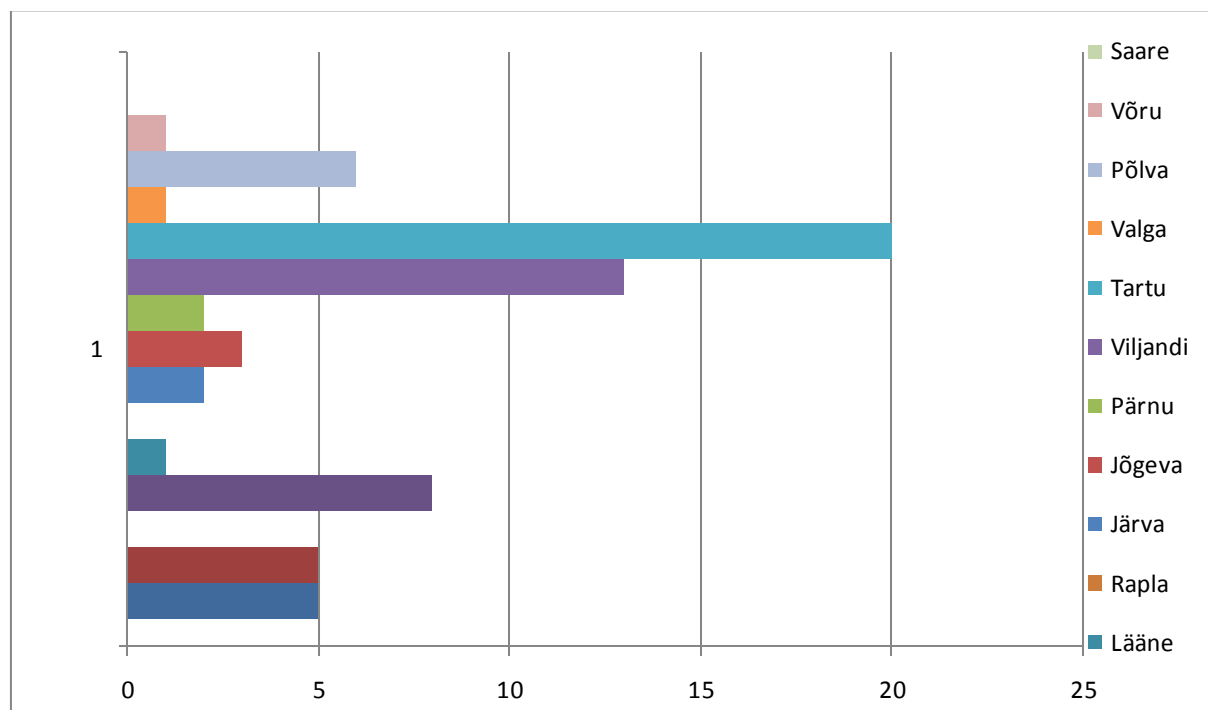
Suomen Viron-instituutin kiertonäyttelyt

Nro Näyttely

- 1 Alo Põldmäen valokuvanäyttely *Koivut polaaripäivän yössä*
- 2 Sarjakuvanäyttely *Vänrikki Stoolin Korkeajännitys. Suomen sota 1808-1809.*
- 3 Markus Varesvuon valokuvanäyttely *Selviytyjät - Lumen ja jään linnut*
- 4 Finlayson – suomalaisen tekstiiliteollisuuden klassikko
- 5 Inge Löökin postikorttinäyttely *Mummot matkalla*
- 6 Muumi-näyttely
- 7 Martta Wendelinin postikorttinäyttely *Ikuinen sunnuntai*
- 8 Kasper Hasalan valokuvanäyttely *Kirkkoja järven molemmin puolin. Välihdyksiä Päijänteen ympäristön kirkkoarkkitehtuurista*
- 9 Tero Leponiemen valokuvanäyttely *Katoavat aikakaudet*
- 10 A.O. Väisäsen valokuvanäyttely *Soittajat ja laulajat*
- 11 Pohjoismaiden ja Suomen karttoja 1600- ja 1700-luvuilta
- 12 Markku Könkkölän valokuvanäyttely *Tämän kylän kuvia*
- 13 Jorma Rautapään valokuvanäyttely *Purjeiden lumous*
- 14 Mika Kauraharjun valokuvanäyttely *Valo yössä*
- 15 Kaj Stenvallin Ankat (julisteet)
- 16 Raine A. Sahrmanin valokuvanäyttely *Luonnon värit*

Kiertonäyttelyt maakunnittain

Suomen Viron-instituutin kiertonäyttelyt maakunnittain 2010*

Nro	Näyttely	HA	L-V	I-V	HI	L	R	JÄ	JÖ	PÄ	VI	T	VA	PÖ	VÖ	S	Matka ajallisesti
1	Koivut polaaripäivän yössä													1			12/2010 alk.
2	Vänrikki Stoolin Korkeajännitys				1			1									5/2010 alk.
3	Selviytyjät. Jään ja lumen linnut	1				1			1	1		1			1		2/2010 alk.
4	Finlayson		1		1					1		1					8/2009 alk.
5	Mummot matkalla		2									3	1	4			11/2008 alk.
6	Muunit		1		1						5	2		1			09/2008 alk.
7	Ikuinen sunnuntai	2			1				1		3	1					2/2008 alk.
8	Kirkkoja järven molemmin puolin				1							1					4/2007 alk.
9	Kadoavat aikakaudet				1							1					11/2006 alk.
10	Soittajat ja laulajat	1										2					7/2006 alk.
11	Vanhat kartat		1														5/2005 alk.
12	Tämän kylän kuvia											1					2/2005 alk.
13	Purjeiden lumous				1							1					2/2005 alk.
14	Valo yössä	1			1						2	3					12/2004 alk.
15	K. Stenvallin ankat							1	1		2	1					10/2003 alk.
16	Luonnon värit										1	2					10/2003 alk.
	Yhteensä	5	5		8	1		2	3	2	13	20	1	6	1		67

* Tilastoon ei ole sisällytetty näyttelyitä instituutin tiloissa

Maakunnat: HA=Harju, L-V=Lääne-Viru, I-V=Ida-Viru, HI=Hiu, L=Lääne, R=Rapla, JÄ=Järva,

JÖ=Jõgeva, PÄ=Pärnu, VI=Viilandi, T=Tartu, VA=Valga, PÖ=Põlva, VÖ=Võru, S=Saare

Yhteistyökumppanit

Ohjelmatoiminnan rahoitukseen osallistuneet yhteistyökumppanit

Animated Dreams -festivaali
Baltian kirjamesut
EUNIC-verkosto Virossa
FILI
Fraternitas Fennica
Inkerisuomalaisten liitto
Jöelähtmen kunta
Kalevalaseura
Taidekoulutuksen yhdistys
Kustantamo Ilmamaa
Kustantamo Periodika
Kustantamo Tammi
Latvian kulttuurirahasto
Latvian yliopisto
Matsalun elokuvafestivaali
Metropolian ammattikorkeakoulu
Suomen opetus- ja kulttuuriministeriö
Pohjoismaisen ministerineuvoston toimisto Latviassa
Pohjoismaisen ministerineuvoston toimisto Virossa
S2 -opettajat ry
Saksa-Instituutti (Tartto)
Suomen Riian suurlähetystö
Suomen sarjakuvaseura
Suomen Tallinnan suurlähetystö
Taiteen keskustoimikunta
Tampere Maja
Tarton kaupunginkirjasto
Tarton kulttuurirahasto
Tarton taidekoulu
Tarton Taidetalo
Tarton yliopisto
Tarton yliopiston tiedekoulu
Turun yliopistosäätiö
TÜ Multimediakeskus
TÜ Teatteritieteen laitos

Viljandin Kultuuriakateemia

Viron kirjailijaliitto

Viron Kirjallisuuseumuseo

Viron opetus- ja tiedeministeriö

Yrityslahjat (Elisa, Yhtyneet kuva lehdet, Sanomamagazines)

Yrityslahjat (Viking Line, Fazer Eesti, Paulig, TEA, Petrone Print)

MEDIANÄKYVYYDEN PURKU

Toimintavuoden uuteen FINEST-ohjelmaan liittyen erityisenä onnistumisena voidaan pitää Eesti Päevalehden koko aukeaman henkilöhaastattelua näyttelyn virolaisesta kuraattorista Joonas Sildrestä. Juttu toi sarjakuvan taidemuotona uudella tavalla esiin virolaisessa mediassa ja osoittaa instituutin toiminnalla olevan vaikutusta virolaisella kulttuurikentällä. Sarjakuvapäivä Tallinnassa sai huomiota myös seuraavissa medioissa: Kuku raadio, Terevisoon – Viron aamutelevisioon, OP, Eesti Ekspress, Eesti Päevaleht, Tallinn 2011, Viro.nyt. Riiasa sarjakuvapäivä huomioitiin Latvian yleisradion radiossa ja televisiossa sekä Telegraf-lehdessä.

Viron televisio noteerasi instituutin ohjelmasta Maria Duckerin ja Anu Tuomisen nykytaiteen näyttelyt sekä Jari Arffmanin ja Rosa Liksonin valokuvanäyttelyt. Nämä näyttelyt järjestettiin instituutin ulkopuolella ja median oli helppo saada niistä näyttävää visuaalista materiaalia. Spotteihin sisältyi myös taiteilijan haastattelu ja/tai performanssi. Viron televisio uutisoi myös Suomen itsenäisyyspäivän vieton Tartossa.

Instituutti onnistui saamaan ohjelmalleen näkyvyyttä myös muutamassa sellaisessa mediassa, johon on vaikea saada viesti läpi: talouselämää käsittelevä Äripäev-lehti, kulttuuria käsittelevä OP -makasiiniohjelma Viron television pääkanavalla, viikonloppuisin ilmestyvä Eesti Ekspress -lehti sekä Pere & Kodu -aikakauslehti. Korkeakulttuurinen, pidempiä analyysoivia haastatteluja sisältävä Eesti Päevaleht huomioi sarjakuvan lisäksi Maria Duckerin nykytaiteen näyttelyn, Virpi Talvitien kuvitusnäyttelyn ja kansallisen tapahtumana Sinuhe-klassikon uuden käännöksen.

Päälehti Postimees noteerasi valtakunnallisesti ainoastaan Sinuhe -ohjelman ja instituutin laatiman uutisen suomenkielen opetuksesta B-kielenä. Paikallisesti Tartu Postimees uutisoi Suomen itsenäisyyspäivän vieton Tartossa ja sen yhteydessä järjestettyä ohjelmaa. Myös kirjallisuusohjelma ja asiantuntijaluennot saivat lehdeltä huomiota. Näyttelyistä lehteä kiinnosivat Anu Tuomisen nykytaiteen näyttely ja Inari Krohnin grafiikka, jota esiteltiin Tarton kuvataidekäytävässä.

Lisäksi instituutin ohjelmaa nostettiin kiitettävästi esiin virolaisilla radiokanavilla. Esimerkiksi Klassikaraadio uutisoi instituutin näyttelyjä, Eesti raadio puolestaan vironettujen suomalaisten teoksia esittelevää ohjelmaa (M. Waltarin Sinuhe, O. Paavolaisten Kolmannen valtakunnan vieraina). Kieliohjelmaa seurasi Õpetajate Lehti ja Inkeri-lehti.

Instituutti ei kuitenkaan ole kattavasti seurannut uutisointia muissa erikoislehdissä tai radiossa eikä myöskään virolaisissa nettiportaaleissa.

Nettisivusto

Instituutin kotisivuilla paitsi tiedotettiin tapahtumista, myös ylläpidettiin paljon instituutin toimintaan liittyvää sisältöä. Runoajelulla oli kokonaan oma verkkopalvelunsa.

Tapahtumakalenterin ja -esittelyjen lisäksi instituutin kotisivuilla mm:

- ylläpidetään kiertonäyttelyitten esittelyosiota
- tarjotaan suomen kielen verkko-oppimateriaaleja
- kootaan suomen kieleen liittyvät kirjoitukset Viron mediassa
- listataan suomen kielen kurssit Virossa (päivitetään kaksi kertaa vuodessa)
- ylläpidetään tietokantaa vironettusta suomen kirjallisuudesta (tietokanta sisältää linkit mediassa julkaistuihin kirja-arvosteluihin)

Mediasuhteet ja lehdistötiedotteet

Lehdistötiedote lähti jokaisesta tapahtumasta, jossa instituutti on mukana. Tiedote meni medialistalle, jossa ovat sekä Viron tärkeimmät mediat että paikalliset lehdet ja radiot. Tapahtuman luonteen huomioon instituutti otti yhteyttä myös aihetta käsittelevien ohjelmien ja aikakauslehtien toimituksiin. Instituutin henkilökunnalla on henkilökohtaisia kontakteja esim. Terevisoon – Viron aamutelevisioon, Viron television ja radion (ERR) kulttuurilähetyksiin ja isompiin sanomalehtiin, kuten Postimees, Päevaleht ja Eesti Ekspress.

Yhteistyökumppanit ja postituslistat

Suomen suurlähetystön lehdistöosasto sai tiedon kaikista instituutin tapahtumista ja se tiedotti niistä eteenpäin muiden Suomi-tapahtumien ohella omilla kotisivuillaan ja uutiskirjeessään. Yksittäisille tapahtumille pyrittiin löytämään myös suoraan aiheesta kiinnostunutta yleisöä. Instituutin työntekijät ovat mukana eri kulttuuritoimijoiden (esim. ministeriöitten ja kaupunkien ylläpitämällä) sähköpostituslistoilla, jonka lisäksi instituutilla oli useita omia postituslistoja esim. kirjailijoille, suomenkielen opettajille, sekä kirjallisuus- ja taidetapahtumista kiinnostuneelle yleisölle.

Instituutin toimipisteillä on Tallinnassa ja Tartossa myös paikalliset, kaikille avoimet postituslistat, joille tiedotetaan paitsi omista tapahtumista ja uutisista myös suomalaisista tapahtumista yleensä. Listalle voi liittyä instituutin kotisivuilla. Kaikki instituutin tapahtumat ilmoitettiin myös kaupunkien kulttuurikalentereihin, joista tiedot leviävät automaattisesti muihinkin tapahtumakalentereihin. Mahdollisuuksien mukaan hyödynnettiin yhteistyökumppaneiden tiedotuskanavia ja tärkeimmille tapahtumille instituutti osti ilmoitustilaa sopivaksi katsotuista medioista.

Instituutissa nimettiin yhteyshenkilöt viestintään seuraavien tahojen kanssa: Viestinviejät Turku 2011, MEK ja Suomen Tallinnan suurlähetystö.